EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 24.8.2021
COM(2021) 489 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de uitvoering van Verordening (EG) Nr. 862/2007 betreffende communautaire statistieken over migratie en internationale bescherming

1. INLEIDING

Verordening (EG) nr. 862/2007[1] (hierna "de verordening" genoemd) stelt gemeenschappelijke regels vast voor de productie van communautaire statistieken over migratie en internationale bescherming in de Europese Unie (EU). Deze statistieken hebben betrekking op de internationale migratiestromen naar, vanuit en binnen de EU, de migrantenbevolking in de EU en de verwerving en het verlies van het staatsburgerschap van een EU-lidstaat. Zij omvatten ook statistieken over asiel en beheerde migratie die betrekking hebben op:

- asielverzoeken, met inbegrip van die van niet-begeleide minderjarigen, beslissingen in eerste aanleg en in beroepsprocedures tot toekenning of intrekking van verschillende vormen van internationale bescherming, en personen die in de EU zijn hervestigd;

- statistieken over de toepassing door de lidstaten van de Dublin III-verordening[2];

- onderdanen van niet-EU-landen (derde landen) aan wie toegang tot het grondgebied van de lidstaat aan de buitengrens is geweigerd of die volgens de regels van de nationale immigratiewetgeving illegaal op het grondgebied van de lidstaat verblijven;

- verblijfsvergunningen die aan onderdanen van derde landen zijn verleend, geldigheidsduur van de vergunning en verblijfsgrond (immigratiecategorie), en

- onderdanen van derde landen aan wie krachtens immigratiewetgeving aanzegging is gedaan om het grondgebied van de lidstaat te verlaten, en onderdanen van derde landen waarvan is vastgelegd dat zij na ontvangst van deze aanzegging de lidstaat hebben verlaten, uitgesplitst naar staatsburgerschap.

Artikel 12 bepaalt dat "(d)e Commissie [...] het Europees Parlement en de Raad uiterlijk op 20 augustus 2012, en vervolgens om de drie jaar een verslag [voorlegt] over de op grond van deze verordening opgestelde statistieken en over de kwaliteit ervan."

Dit is het vierde verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de verordening, naar aanleiding van de verslagen die in 2012[3], 2015[4] en 2018[5] zijn goedgekeurd. Het verschaft informatie over de vooruitgang die de lidstaten, samen met de Commissie (Eurostat), sinds 2018 hebben geboekt bij de tenuitvoerlegging van de verordening en beschrijft de volgende stappen om de kwaliteit van deze statistieken verder te verbeteren. In hoofdstuk 2 worden in het kort de belangrijkste ontwikkelingen geschetst. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de algemene vooruitgang en kwaliteitsaspecten van statistieken die voor referentieperioden tussen 2018 en

[1] Verordening (EG) nr. 862/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende communautaire statistieken over migratie en internationale bescherming en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 311/76 van de Raad betreffende de opstelling van statistieken over buitenlandse werknemers (PB L 199 van 31.7.2007, blz. 23).

[2] Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (PB L 180 van 29.6.2013, blz. 31).

[3] COM(2012) 528.

[4] COM(2015) 374.

[5] COM(2018) 594.

2020 zijn geproduceerd. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de lopende werkzaamheden om de herziene statistische vereisten voor referentieperioden vanaf 2021 uit te voeren en op nieuwe initiatieven om in te spelen op veranderende beleidsbehoeften in de komende jaren. In hoofdstuk 5 wordt het verslag afgesloten en worden de volgende stappen geschetst.

2. BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN SINDS 2018

Na een periode van voortdurende verbeteringen die tot het vorige verslag van 2018 hebben geleid, is de algemene beschikbaarheid en kwaliteit van de gegevens — met name volledigheid, tijdigheid, vergelijkbaarheid en nauwkeurigheid — in alle gegevensverzamelingen gestabiliseerd op een hoog niveau. Door de snel veranderende aard van migratie zijn in de EU echter nieuwe behoeften ontstaan aan tijdigere en meer gedetailleerde statistieken over asiel-, terugkeer-, hervestigings- en verblijfsvergunningen.

In mei 2018 heeft de Commissie een voorstel aangenomen voor een verordening tot wijziging van de verordening[6] om de gegevensvereisten inzake asiel en beheerde migratie uit te breiden. Verordening (EU) nr. 2020/851[7] actualiseert de statistieken over asiel en beheerde migratie aanzienlijk in termen van nieuwe variabelen, gedetailleerdere uitsplitsingen en frequentere gegevensverzamelingen voor referentieperioden vanaf 2021. De nieuwe voorschriften moesten geleidelijk worden ingevoerd vanaf de datum van inwerkingtreding van die verordening op 12 juli 2020 tot en met 1 juli 2021. Overeenkomstig artikel 11 bis van de verordening heeft de Commissie op basis van gerechtvaardigde verzoeken tijdelijke afwijkingen[8] toegestaan aan 16 lidstaten[9]. Eurostat zal regelmatig toezicht houden op de voortgang van de noodzakelijke aanpassingen van de nationale productiesystemen in de desbetreffende lidstaten. De beschikbaarheid van gegevens is al verbeterd met de maandelijkse gegevens (asielverzoeken) en kwartaalgegevens (beslissingen in eerste aanleg over asiel, terugkeer) vanaf maart 2021.

Voor alle toepasselijke referentieperioden vanaf januari 2021 moeten nieuwe eisen worden ingevoerd voor de verplichte verzameling van gegevens over asiel en beheerde migratie. Met het oog op een soepel proces heeft Eurostat in 2020 samengewerkt met nationale deskundigen om de relevante technische richtsnoeren voor gegevensverzamelingen dienovereenkomstig te herzien, en in november 2020 heeft de deskundigengroep alle nieuwe versies goedgekeurd. Bovendien worden alle productieprocessen bijgewerkt overeenkomstig de respectieve tijdschema's voor de herziene maandelijkse, driemaandelijkse en jaarlijkse gegevensverzamelingen — met inbegrip van geactualiseerde werkwijzen, rapportagetemplates, procedures en formats voor de indiening van gegevens en validatieregels.

Overeenkomstig artikel 9 ter van de verordening verstrekt de Commissie financiële bijdragen uit de EU-begroting ter ondersteuning van noodzakelijke ontwikkelings- of uitvoeringsmaatregelen

[6] COM(2018) 307.

[7] Verordening (EU) 2020/851van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 862/2007 betreffende communautaire statistieken over migratie en internationale bescherming (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 1).

[8] Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/431 van de Commissie van 10 maart 2021 tot verlening van afwijkingen aan bepaalde lidstaten van Verordening (EG) nr. 862/2007 van het Europees Parlement en de Raad betreffende communautaire statistieken over migratie en internationale bescherming (PB L 86 van 12.3.2021, blz. 5).

[9] België, Tsjechië, Duitsland, Spanje, Frankrijk, Kroatië, Italië, Cyprus, Litouwen, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Roemenië, Slowakije en Zweden.

in de lidstaten. De instrumenten waar het hier om gaat, bestaan uit subsidies van Eurostat en steun in het kader van het nieuwe Fonds voor asiel, migratie en integratie[10].

Voorts zijn Eurostat en de lidstaten doorgegaan met investeren in verbeteringen van de gegevenskwaliteit en de methodiek. Ten eerste is vooruitgang geboekt op het gebied van de misclassificatie van demografische gebeurtenissen; de inclusie/uitsluiting van asielzoekers en vluchtelingen; gebiedsoverschrijdende samenhang tussen gegevens over migratie, asiel en verblijfsvergunningen, en het waarborgen van een consistent demografisch evenwicht. Ten tweede zijn vrijwillige gegevensverzamelingen opgezet om in te spelen op snel veranderende beleidsbehoeften en zo op korte termijn relevant te blijven, met inbegrip van gegevens over niet-begeleide minderjarigen die asiel aanvragen, over terugkeer per kwartaal en over migratie van/naar van de EU in de nieuwe samenstelling na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk. De laatste tijd, met de COVID-19-pandemie, hebben de lidstaten en Eurostat de toezending van gegevens en de publicaties afgestemd op hun tijdschema voor bekendmaking.

De technische verbeteringen hebben ertoe bijgedragen dat de hoge relevantie van de statistische output wordt behouden, maar ook dat de validering en verwerking van gegevens efficiënter worden. Daarnaast is het met de voortdurende regelmatige verzameling van uitgebreide hoogwaardige metagegevens mogelijk de kwaliteit van binnenkomende gegevens te beoordelen en te monitoren. Zo nodig werden administratieve brieven verstuurd om de naleving van de wettelijke verplichtingen te waarborgen.

3. KWALITEIT VAN DE GEPRODUCEERDE STATISTIEKEN

Om deze Europese statistieken te verspreiden, is de Commissie (Eurostat) nauw blijven samenwerken met alle betrokken nationale autoriteiten. De nationale bureaus voor de statistiek zijn de belangrijkste leveranciers van statistieken over migratiestromen, de verwerving van staatsburgerschap en bevolkingsbestanden. Statistieken over verblijfsvergunningen en asiel zijn doorgaans rechtstreeks afkomstig van de ministeries van Binnenlandse Zaken of immigratiediensten. Statistieken over grenscontroles en de uitzetting van illegale migranten worden ook door ministeries van binnenlandse zaken of immigratiediensten, of anders door de politie geleverd.

Om de kwaliteit van de binnenkomende gegevens te beoordelen, verzamelt Eurostat uitgebreide metagegevens en kwaliteitsinformatie van de lidstaten. De daaruit voortvloeiende nationale metagegevensverslagen, die openbaar zijn, dienen als hulpmiddel voor kwaliteitscontroles, evaluatie en verdere verbeteringen[11]. Zij helpen gebruikers om de statistieken correct te interpreteren en te gebruiken. In de volgende punten komen de verschillende kwaliteitsdimensies afzonderlijk aan de orde.

[10] Verordening (EU) 2021/1147 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting van het Fonds voor asiel, migratie en integratie (PB L 251 van 15.7.2021, blz. 1).

[11] http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/migr_eil_esqrs.htm (alleen in het Engels);
http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_res_esms.htm (alleen in het Engels);
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/demo_pop_esms.htm (alleen in het Engels);
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_immi_esms.htm (alleen in het Engels);
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_acqn_esms.htm (alleen in het Engels).

3.1. Relevantie

Sinds het verslag van 2018 is de volledigheid van de gegevensoverdracht over het algemeen van een zeer hoog niveau gebleven. Toch zijn er nog enkele problemen, vooral wat de statistieken over Dublinprocedures betreft.

Statistieken over migratie en internationale bescherming worden gebruikt voor het EU-beleid inzake migratie, binnenlandse zaken, werkgelegenheid, sociale zaken, justitie, externe betrekkingen en mensenrechten. De Commissie baseert zich op de gegevens voor het opstellen van periodieke verslagen, beleidsvoorstellen en uitvoeringsverslagen die op grond van EU-wetgeving vereist zijn, en voor het uitvoeren van beleidsanalyses.

Voor de periode 2014-2020 werden de statistieken in het kader van de verordening gebruikt om de begrotingstoewijzingen aan de lidstaten vast te stellen in het kader van het Fonds voor asiel, migratie en integratie (verzoekers om internationale bescherming, verlening van de beschermingsstatus, afgifte van verblijfsvergunningen om specifieke redenen, terugkeer), en in het kader van het Fonds voor interne veiligheid — Grenzen en visa (aantal personen dat de buitengrenzen overschrijdt, onderdanen van derde landen aan wie de toegang aan de buitengrenzen werd geweigerd). Voor sommige nieuwe EU-fondsen worden in de periode 2021-2027 opnieuw soortgelijke toewijzingsregels overwogen. De nationale financieringstoewijzingen in het kader van het nieuwe Fonds voor asiel, migratie en integratie (zie voetnoot 10) zijn gebaseerd op de meest recente jaarlijkse statistieken van Eurostat (over de voorafgaande drie kalenderjaren) over personen die internationale bescherming hebben aangevraagd of gekregen, personen die zijn hervestigd, het aantal legaal verblijvende onderdanen van derde landen, eerste verblijfsvergunningen, personen die verplicht zijn het grondgebied te verlaten en teruggekeerde personen. Het nieuwe instrument voor grensbeheer en visumbeleid[12] (als onderdeel van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer) is gebaseerd op de meest recente Europese statistieken over onderdanen van derde landen aan de externe land- of zeegrenzen of op luchthavens.

Met migratie verband houdende EU-agentschappen zoals Frontex en het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken – waarmee Eurostat nauw samenwerkt op het gebied van gegevensverzameling en statistische methodologie – maken ook gebruik van deze statistieken. Andere voorbeelden zijn de publicaties van het Kenniscentrum Migratie en Demografie[13], dat opereert onder leiding van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek van de Commissie, en van het Europees Migratienetwerk[14]. Eurostat levert een belangrijke bijdrage met statistieken aan dergelijke publicaties.

Tot slot zijn de regelmatige gebruikers van de statistieken onder meer nationale overheden, internationale organisaties, universitaire onderzoekers en maatschappelijke organisaties die actief zijn op een breed scala aan terreinen, zoals de integratie van immigranten, de ontwikkeling en monitoring van nationale asiel- en immigratieprocedures en het maken van prognoses van de (beroeps)bevolking.

[12] Verordening (EU) 2021/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting, in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, van het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 251 van 15.7.2021, blz. 48).

[13] https://knowledge4policy.ec.europa.eu/organisation/kcmd-knowledge-centre-migration-demography_nl

[14] European Migration Network (EMN), e.g. https://ec.europa.eu/home-affairs/content/emn-annual-report-migration-and-asylum-2019_en (alleen in het Engels).

3.2. Nauwkeurigheid

Over het algemeen weten de lidstaten de statistische nauwkeurigheid voortdurend op een hoog niveau te handhaven, of zelfs te verbeteren. Er zijn echter nog steeds specifieke nauwkeurigheidsproblemen voor internationale migratiegegevens. Hierbij gaat het zowel om te geringe dekking (namelijk personen die zich niet in hun woonplaats inschrijven) als een te ruime dekking (namelijk personen die zich niet uitschrijven, omdat er vaak geen verplichting of prikkel is om dit te doen). Om de nauwkeurigheid op dit gebied verder te verbeteren, wisselen de lidstaten gegevens uit met andere lidstaten en gebruiken zij ramingstechnieken en aanvullende administratieve gegevensbronnen. Door de vrije verkeer binnen de EU en kwesties in verband met de bescherming van persoonsgegevens wordt de verdere verbetering van de kwaliteit van de migratiestatistieken belemmerd, vooral met betrekking tot EU-burgers die in een andere lidstaat reizen en verblijven.

3.3. Tijdigheid en punctualiteit

Afhankelijk van het type gegevens loopt de uiterste termijn voor het leveren van gegevens uiteen van twee tot twaalf maanden na de referentiedatum of na afloop van de referentieperiode. Door geautomatiseerde extractieprocedures op nationaal niveau en regelmatige monitoring door Eurostat wordt over het algemeen de tijdige verstrekking van gegevens gewaarborgd. Met name worden de termijnen voor de indiening van gegevens over het algemeen in acht genomen, met een tendens die sinds 2018 meestal constant is of een lichte verbetering laat zien, waarbij sommige problemen alleen voor statistieken over Dublinprocedures blijven bestaan. Andere eenmalige problemen blijven zeldzaam, bijvoorbeeld geïsoleerde storingen door een gebrek aan beschikbaar personeel of storingen in het computersysteem. De COVID-19-pandemie heeft geen invloed gehad op de uitvoering van het tijdschema voor bekendmaking.

3.4. Toegankelijkheid

De statistische gegevens en metagegevens zijn vrij beschikbaar op de Eurostat-website onder het thema *Bevolking*[15]. Bovendien worden deze statistieken opgenomen in regelmatig bijgewerkte artikelen van *Statistics Explained* [16] en in compendiums zoals *Key figures on Europe* (editie 2020)[17] of het *Verslag over de gevolgen van demografische veranderingen in Europa*[18] van 2020 (met gegevens over migratiestromen en bevolkingsbestanden, uitgesplitst naar staatsburgerschap).

De statistieken die in het kader van de verordening worden geproduceerd, maken nog steeds deel uit van de meest geraadpleegde Europese statistieken. Sinds 2016 staan "internationale migratiestatistieken" bovenaan de lijst van thematische rubrieken op de website, waarvoor bij de gebruikers voortdurend veel belangstelling bestaat. Ook op de website *Statistics Explained* is het voortdurend vernieuwde artikel over migratie en bevolkingsstatistieken van migranten[19] sinds 2016 een van de meest bezochte pagina's. Sinds 2018 heeft Eurostat 42 publicaties over asiel en beheerde migratie geproduceerd. Het voortdurend vernieuwde artikel in *Statistics Explained* over

[15] https://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography/overview (in het Engels, Frans en Duits).
[16] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population en https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_and_migration (alleen in het Engels).
[17] https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-EI-20-001 (in het Engels, Frans en Duits).
[18] COM(2020) 241 en het begeleidende documentSWD(2021) 46 (alleen in het Engels).
[19] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics.

jaarlijkse asielstatistieken[20] is sinds 2018 zeer populair, met ongeveer 200 000 bezoeken per jaar. Deze statistieken zijn ook zeer zichtbaar in de socialemediakanalen van Eurostat.

3.5. Vergelijkbaarheid

Er bestaan sinds lang richtsnoeren voor methodiek en compilatie, en deze zijn regelmatig verbeterd voor statistieken over internationale migratie, het verkrijgen van burgerschap, asiel, de handhaving van immigratiewetgeving en verblijfsvergunningen. Zij helpen de lidstaten te zorgen voor vergelijkbaarheid die over het algemeen in overeenstemming is met de EU-wetgeving en internationale aanbevelingen.

Internationale migratiestatistieken blijven in hoge mate consistent met de bevolkingsgegevensverzamelingen die onder Verordening (EU) nr. 1260/2013[21] vallen, nadat met de lidstaten overeenstemming is bereikt over de toepassing van dezelfde leeftijdsdefinities en uitsplitsingen, en over de definitie van EU-aggregaten. Met het oog op de vergelijkbaarheid gaat Eurostat na of de ontvangen gegevens intern en in de tijd consistent zijn en of ze vergelijkbaar zijn tussen regio's en landen. Wat de vergelijkbaarheid tussen landen betreft, stelt de verordening geharmoniseerde definities vast voor gegevens over migratiestromen. Problemen met de toepassing van specifieke definities voor de statistieken over migratiestromen en de verwerving van het staatsburgerschap zijn het moeilijkst oplosbaar. Sinds het verslag van 2018 voldeden de toegezonden gegevens doorgaans in hoge mate voor de statistieken over migratie en verwerving van staatsburgerschap. De gegevens over de migrantenpopulatie in het kader van de verordening kunnen echter worden gebaseerd op definities van hetzij gewone verblijfplaats, hetzij wettelijke of geregistreerde verblijfplaats. Van deze flexibiliteit wordt gebruik gemaakt om een volledig consistente reeks bevolkingsgegevens op nationaal niveau te verkrijgen, maar dit gaat ten koste van de vergelijkbaarheid tussen landen (zie punt 3.6). Dit is een van de uitgangspunten voor een bredere harmonisatie van definities en begrippen in statistieken voor demografie en internationale migratie (zie punt 4.2).

Wat asielstatistieken en beheerde migratiestatistieken betreft, voldoen de lidstaten over het algemeen goed aan de definities. In enkele lidstaten zijn er nog wat specifieke problemen, maar meestal op het niveau van de subcategorieën. Eurostat bereidt in samenwerking met nationale deskundigen een specifiek glossarium voor om deze domeinen verder te harmoniseren. Deze werkzaamheden zijn reeds ver gevorderd en het glossarium zal naar verwachting in 2021 worden gepubliceerd.

3.6. Coherentie

De verordening laat het aan de lidstaten over om de migrantenbevolking te definiëren als de gewone verblijfplaats hebbend, of, indien dat niet het geval is, de wettelijke of geregistreerde verblijfplaats hebbend. Verordening (EU) nr. 1260/2013 verplicht de lidstaten ervoor te zorgen dat de bevolkingsgegevens uit hoofde van artikel 3 in overeenstemming zijn met de gegevens over de migrantenpopulatie die vereist zijn op grond van artikel 3, lid 1, punt c), van Verordening (EG) nr. 862/2007, aangezien statistici en demografen deze bevolkingsgegevens stelselmatig samen gebruiken. Er blijven echter algemene kwesties bestaan. Door een huidige lacune in de harmonisatie van de rechtsgrondslagen zijn de definities en toepassingen van de bevolkingsbasis

[20] https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics.

[21] Verordening (EU) nr. 1260/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 betreffende de Europese bevolkingsstatistieken (PB L 330 van 10.12.2013, blz. 39)).

tussen internationale migratiestromen en andere demografische statistieken bijvoorbeeld onvoldoende coherent. Dit zal een cruciaal punt zijn wanneer bredere harmonisatie van de definities en de concepten van bevolkingsstatistieken als geheel — met betrekking tot volkstelling, demografie en internationale migratie — uitgebreider aan de orde komt op EU-niveau (zie punt 4.2).

Sinds 2018 heeft Eurostat zich ook ingespannen om de consistentie binnen de domeinen (bv. op het gebied van asiel of verblijfsvergunningen) en de samenhang tussen verschillende domeinen (tussen asiel, verblijfsvergunningen en internationale migratiestatistieken) te beoordelen. Daarbij werden zowel synergieën als verschillen vastgesteld tussen statistieken over eerste verblijfsvergunningen die aan onderdanen van derde landen worden afgegeven en statistieken over langdurige internationale migratie van onderdanen van derde landen. Meer gedetailleerde bevindingen worden gepubliceerd in de metagegevens van Eurostat[22] en werden in 2018 gepresenteerd tijdens de werksessie voor migratiestatistieken van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE).

Waar vergelijkingen mogelijk zijn, is over het algemeen een hoge mate van samenhang te zien met gegevens die elders door nationale en internationale organisaties worden verzameld en gepubliceerd. Eurostat werkt nauw samen met het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken en Frontex om te zorgen voor samenhang tussen de werkwijze en de statistieken en de door deze agentschappen gebruikte werkwijzen en verzamelde gegevens.

Eurostat neemt deel aan de deskundigengroep van de Verenigde Naties inzake statistieken over vluchtelingen en binenlands ontheemden (EGRIS)[23]. Eurostat was een van de oprichters van deze internationale deskundigengroep en blijft lid van zijn stuurgroep. Eurostat draagt bij aan de werkzaamheden van de groep, niet alleen met methodologische en schriftelijke bijdragen aan de verschillende outputs van de groep, maar ook administratief en financieel. De werkzaamheden van deze groep leidden tot de goedkeuring door de Verenigde Naties, in 2018, van de *International Recommendations on Refugee Statistics*[24] (internationale aanbevelingen inzake vluchtelingenstatistieken) en, in 2020, van de *International Recommendations on Internally Displaced Persons Statistics*[25] (internationale aanbevelingen inzake statistieken over binnenlands ontheemden), vergezeld van de *Compilers' Manual on Displacement Statistics*[26] (gids voor opstellers van ontheemdenstatistieken). Deze aanbevelingen hebben de mondiale normen vastgesteld voor de productie van statistieken over gedwongen ontheemding. Zo wordt in deze aanbevelingen aangedrongen op het wegwerken van lacunes en het waarborgen van passende normen in de statistieken over gedwongen ontheemde kinderen, niet-begeleide minderjarigen en personen met een handicap. In 2020 bleef EGRIS ook werken aan de *International Recommendations on Statelessness Statistics* (internationale aanbevelingen inzake staatloosheidsstatistieken), die in 2022 door de Statistische Commissie van de Verenigde Naties moeten worden aangenomen.

[22] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_immi_esms.htm (alleen in het Engels).
[23] http://ec.europa.eu/eurostat/web/expert-group-on-refugee-statistics/home (alleen in het Engels).
[24] https://unstats.un.org/unsd/statcom/49th-session/documents/BG-Item3m-RefugeeStat-E.pdf (alleen in het Engels).
[25] https://unstats.un.org/unsd/statcom/51st-session/documents/BG-item-3n-international-recommendations-on-IDP-statistics-E.pdf (alleen in het Engels).
[26] https://unstats.un.org/unsd/statcom/51st-session/documents/BG-item-3n-compilers-manual-E.pdf (alleen in het Engels).

Eurostat is lid van de Stuurgroep Migratiestatistieken van de VN/ECE[27] en neemt regelmatig deel aan de werksessies voor migratiestatistieken van de VN/ECE. In dit verband heeft Eurostat de werkzaamheden gepresenteerd met betrekking tot de vergelijkbaarheid van verblijfsvergunningen en internationale migratiestatistieken en de productiekenmerken van statistieken over circulaire migratie. Eurostat heeft ook bijgedragen aan de *Guidance on Data Integration for Measuring Migration*[28] (richtsnoeren voor gegevensintegratie voor het meten van migratie) en de *Guidance on the use of longitudinal data for migration statistics*[29] (richtsnoeren voor het gebruik van longitudinale gegevens voor migratiestatistieken). Tot slot neemt Eurostat deel aan de deskundigengroep van de Verenigde Naties inzake migratiestatistieken[30], die werkt aan een herziening van de *Aanbevelingen inzake statistieken van internationale migratie* van de VN. Eurostat heeft met name bijgedragen aan de besprekingen in de taskforce van de Verenigde Naties inzake kernconcepten en definities in verband met internationale migratie, die zich bezighoudt met wereldwijde praktijken in nationale migratiestatistieken en het onderzoeken van alternatieve definities van migratie.

4. LOPENDE WERKZAAMHEDEN OM IN TE SPELEN OP HUIDIGE EN VERANDERENDE BELEIDSBEHOEFTEN

4.1. Testen van nieuwe statistieken over asiel en beheerde migratie

In de dynamische beleidsomgeving, bijvoorbeeld in de nasleep van het nieuwe migratie- en asielpact dat de Commissie in september 2020 heeft aangenomen[31], evolueren de behoeften aan nieuwe statistieken snel[32]. In de verordening, zoals gewijzigd in 2020, werd hierop in zekere mate geanticipeerd door in artikel 9 bis een mechanisme in te voeren om het verzamelen en verspreiden van nieuwe statistieken over asiel en beheerde migratie te testen. Dit mechanisme omvat twee aanvullende benaderingen, namelijk op EU-niveau en op nationaal niveau. Overeenkomstig artikel 9 bis zal Eurostat uiterlijk in juli 2022 openbaar verslag uitbrengen over de algemene vooruitgang die is geboekt.

Op grond van artikel 9 bis, lid 2, moet Eurostat beoordelen of de nieuwe statistieken kunnen worden gebaseerd op informatie die beschikbaar is in relevante administratieve bronnen op EU-niveau. In de verordening wordt erkend dat een dergelijke productie op EU-niveau, waar mogelijk en haalbaar, baat zou hebben bij meer efficiëntie en harmonisatie dan nieuwe nationale inspanningen. De desbetreffende potentiële EU-bronnen in dit verband worden ontwikkeld en

[27] https://unece.org/statistics/networks-of-experts/steering-group-migration-statistics
[28] https://unece.org/DAM/stats/publications/2018/ECECESSTAT20186.pdf
[29] https://unece.org/sites/default/files/2021-03/ECECESSTAT20206.pdf
[30] https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/migration-expert-group/
[31] COM(2020) 609.
[32] Voorlopige nieuwe gegevensbehoeften zijn onder meer nieuwe kenmerken van asielaanvragen (versnelde of grensprocedure, identiteitsdocumenten, zorg voor en toegang tot onderwijs voor niet-begeleide minderjarigen), frequentere (driemaandelijkse) statistieken over hervestigde personen, Dublinprocedures en onderdanen van derde landen aan wie de toegang is geweigerd of die illegaal worden aangetroffen, uitsplitsing voor bepaalde indicatoren (d.w.z. geweigerde toegang, aanhoudingen en illegale grensoverschrijdingen uitgesplitst naar niet-begeleide minderjarigen; onderdanen van derde landen die zijn ontscheept na opsporings- en reddingsoperaties, uitgesplitst naar nationaliteit, verzoekers om internationale bescherming en niet-begeleide minderjarigen), alsook nieuwe kenmerken van personen die verplicht zijn het grondgebied te verlaten (type en duur van de bewaring, indien van toepassing) of teruggekeerd (land van bestemming, type gebruikte bilaterale of EU-overnameovereenkomst of -regeling).

onderhouden door eu-LISA[33]. Met name het centrale register voor rapportage en statistieken (central repository for reporting and statistics, hierna: "CRRS"), dat momenteel door eu-LISA wordt ontwikkeld om systeemoverschrijdende statistische gegevens voor beleidsdoeleinden op basis van geanonimiseerde gegevens uit de grootschalige IT-systemen van de EU[34] te verstrekken, kan voor Eurostat van nut zijn. Eurostat is al in 2018 begonnen met de eerste verkennende werkzaamheden in deze richting, en heeft zich met ingang van 2020 nog meer ingespannen om een zo vlot mogelijke uitvoering van de verordening te vergemakkelijken.

Verordening (EU) 2018/1725[35] stelt een ruim kader vast dat dergelijke verwerking voor statistische doeleinden mogelijk maakt, en artikel 17 bis van Verordening (EG) nr. 223/2009[36] geeft Eurostat hiervoor een speciaal mandaat op EU-niveau. De huidige wetgeving die op alle door eu-LISA beheerde systemen, met inbegrip van het CRRS, van toepassing is, staat echter niet toe dat andere statistische verslagen worden opgesteld dan die welke uitdrukkelijk in deze wetteksten zijn vermeld. Hierdoor wordt veel relevante statistische informatie die in de bronsystemen beschikbaar is, van de werkingssfeer van het CRRS uitgesloten, waardoor het totale potentieel van het CRRS bij lange na niet wordt benut. Alle diensten van de Commissie blijven zoeken naar passende oplossingen om deze bronsystemen op middellange of lange termijn beter te gebruiken voor statistische doeleinden, maar gezien de dringende beleidsbehoeften aan nieuwe statistieken is het gerechtvaardigd om snel en parallel met de nationale testprojecten te werk te gaan.

Na een evaluatie op EU-niveau heeft Eurostat overeenkomstig de verordening het mandaat om samen met de lidstaten vrijwillige teststudies op te stellen om de haalbaarheid op nationaal niveau van nieuwe gegevensverzamelingen of uitsplitsingen te testen. Dergelijke teststudies hebben betrekking op de beschikbaarheid van geschikte gegevensbronnen, compilatiemethoden en -technieken, statistische kwaliteit en vergelijkbaarheid, en bijkomende kosten en lasten. De teststudies moeten representatief zijn op EU-niveau, zodat Eurostat de resultaten op EU-niveau kan evalueren met het oog op het overwegen van uitvoeringshandelingen om de respectieve gegevensverzamelingen te reguleren.

Eurostat heeft een project opgestart om het testen van nieuwe statistieken te organiseren. Daartoe zijn de behoeften aan beleidsgegevens gerangschikt naar prioriteit. Eurostat analyseert momenteel feedback van nationale gegevensverstrekkers over de beschikbaarheid van geschikte

[33] Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA). Mogelijk relevante eu-LISA-systemen zijn het Europees systeem voor de vergelijking van vingerafdrukken van asielzoekers (Eurodac), het Schengeninformatiesysteem (SIS), het Visuminformatiesysteem (VIS), het Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie (ETIAS) en het inreis-uitreissysteem (EES).

[34] Artikel 39 van Verordening (EU) 2019/817 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van grenzen en visa (PB L 135 van 22.5.2019, blz. 27);
Artikel 39 van Verordening (EU) 2019/818 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de Unie-informatiesystemen op het gebied van politiële en justitiële samenwerking, asiel en migratie PB L 135 van 22.5.2019, blz. 85).

[35] Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39).

[36] Verordening (EG) nr. 223/2009 van de Raad en het Europees Parlement van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164).

gegevensbronnen op nationaal niveau. Afhankelijk van de beschikbare bronnen en de lidstaten die op vrijwillige basis deelnemen, zullen de eerste nationale teststudies naar verwachting in 2022 van start gaan.

4.2. Herziening van internationale migratiestatistieken

De gegevens in de internationale migratiestatistieken vertonen een aantal hiaten, zoals de uitsplitsingen van de bevolkingsbestanden naar afzonderlijk land van staatsburgerschap, en migratie naar afzonderlijk vorig/volgend land van verblijf. De gegevensverzamelingen zijn niet voldoende tijdig en frequent om adequate informatie te verstrekken over migratie in verband met de situatie na de brexit en COVID-19. Als de geografische gedetailleerdheid onvoldoende is, kunnen regionale of lokale beleidsmaatregelen niet naar behoren worden onderbouwd. Het is niet aannemelijk dat deze leemten kunnen verholpen door de vrijwillige verzameling van gegevens. In de toekomst zijn verdere kwaliteitsverbeteringen nodig, met name om de tijdigheid, vergelijkbaarheid en samenhang te verbeteren en gegevenshiaten op te vullen. Deze kwesties houden verband met het fundamentelere probleem dat voortvloeit uit de momenteel afzonderlijke rechtsgrondslagen voor Europese bevolkingsstatistieken en het ontbreken van een geïntegreerde aanpak van gegevensvereisten.

Wat de statistieken over het bevolkingsbestand en de internationale migratie betreft, is het mogelijk dat het huidige rechtskader zijn grenzen heeft bereikt om een oplossing voor bovengenoemde conceptuele en harmoniseringskwesties te bieden. Dit probleem wordt aangepakt in het kader van een alomvattende en coherente toekomstige herziening van het rechtskader voor volks- en woningtellingen, demografie en internationale migratiestatistieken. Momenteel wordt gewerkt aan een corresponderend nieuw initiatief inzake Europese bevolkingsstatistieken[37]. Het doel ervan zal zijn om, afhankelijk van een evaluatie en effectbeoordeling, alle relevante aspecten van de Europese bevolkingsstatistieken te moderniseren en te integreren in een samenhangend en flexibeler rechtskader.

Dit zou een aantal daaruit voortvloeiende wijzigingen van de verordening met zich meebrengen, met name de noodzaak om artikel 3 over migrantenbestanden en internationale migratiestatistieken in te trekken. Wat asielstatistieken en statistieken over beheerde migratie betreft, zijn – gezien de recente wijziging van de artikelen 4 tot en met 7 van de verordening – continuïteit en stabiliteit nodig voor statistieken over asiel en beheerde migratie om een goede uitvoering met nationale gegevensverstrekkers te verzekeren. Bovendien is het plannen om nieuwe statistieken te testen om tegemoet te komen aan nieuwe beleidsbehoeften van de EU.

5. CONCLUSIES EN VOLGENDE STAPPEN

De verordening heeft de Europese statistieken over migratie en internationale bescherming duidelijk verbeterd. De recente wijziging heeft geleid tot betere statistieken over asiel en beheerde migratie, met name betreffende terugkeer, hervestiging, verblijfsvergunningen en migrantenkinderen. Bovendien heeft de kwaliteit zich sinds het verslag van 2018 in het algemeen gestabiliseerd op een hoog niveau. De vaststelling van Verordening (EU) nr. 1260/2013 is ook de statistische kwaliteit ten goede gekomen. De statistieken die voor referentieperioden tussen 2018

[37] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12958-European-statistics-on-population-ESOP_nl

en 2020 zijn geproduceerd, behoren nog steeds tot de meest relevante en op grote schaal gebruikte Europese statistieken ten behoeve van EU- en nationaal beleid, niet-gouvernementele organisaties en het grote publiek. De structurele beperkingen van de verordening om tegemoet te komen aan de veranderende beleidsbehoeften zijn de laatste jaren stringenter geworden, met name voor statistieken over internationale migratiestromen, bevolkingsbestanden en naturalisatie. Waarschijnlijk biedt de huidige wetgeving geen oplossing voor deze hiaten in de gegevens en problemen met de vergelijkbaarheid.

Daarom worden de volgende maatregelen genomen:

1. Tenuitvoerlegging van de verordening, zoals gewijzigd in 2020, d.w.z. de methodologische en technische aspecten van de opstelling van herziene verplichte statistieken vanaf de referentieperioden in 2021. Dit houdt onder meer in dat gegevensbronnen en IT-systemen worden gemoderniseerd, waarbij nationale gegevensverstrekkers de komende jaren passende financiële steun uit de EU-begroting ontvangen.

2. Het testen van nieuwe statistieken die in de verordening worden voorgeschreven om te voorzien in de meest recente beleidsbehoeften die voortvloeien uit het voorgestelde nieuwe migratie- en asielpact. Zoals opgedragen, beoordeelt Eurostat eerst of de nieuwe statistieken kunnen worden gebaseerd op informatie die beschikbaar is in administratieve bronnen op EU-niveau, waar de door eu-LISA onderhouden IT-bronsystemen het meest relevant zijn. Tegelijkertijd werkt Eurostat ook aan teststudies en financiële steun op nationaal niveau om de meest dringend noodzakelijke nieuwe statistieken aan te pakken.

3. Voorbereiding van een toekomstig coherent rechtskader voor Europese bevolkingsstatistieken in een ruimere context. Dit kader zou de statistieken over internationale en intra-EU-migratiestromen, bevolkingsbestanden en verwerving en verlies van staatsburgerschap omvatten en uitbreiden door te zorgen voor betrouwbare, gedetailleerde en vergelijkbare gegevens over migratiegebeurtenissen, de omvang, bestemming en oorsprong van migratiestromen en over de demografische, migratie- en sociaaleconomische kenmerken van de migrantenbevolking[38].

[38]De evaluatie en effectbeoordeling zullen betrekking hebben op de behoefte aan aanvullende kenmerken van de bevolking, bijvoorbeeld verschillende details over subnationale of subregionale locaties, gelijkheid, discriminatiebestrijding, kwetsbaarheid en handicaps van specifieke bevolkingsgroepen, waaronder migrantenpopulaties.